

**Конвенція
про мінімальний вік для
прийому на роботу
N 138 (укр/рос)
Статус Конвенції див. (993_078)**

Генеральна конференція Міжнародної організації праці,
що скликана в Женеві Адміністративною радою Міжнародного бюро
праці та зібралася 6 червня 1973 року на свою п'ятдесят восьму
сесію,

ухваливши прийняти ряд пропозицій щодо мінімального віку для
прийому на роботу, що є четвертим пунктом порядку денного сесії,
беручи до уваги положення Конвенції 1919 року про мінімальний
вік для прийому на роботу в промисловості (993_109), Конвенції
1920 року про мінімальний вік для роботи в морі (993_008),
Конвенції 1921 року про мінімальний вік у сільському господарстві
(993_142), Конвенції 1921 року про мінімальний вік для
вантажників вугілля та кочегарів на флоті (993_139), Конвенції
1932 року про мінімальний вік на непромислових роботах
(993_084), Конвенції (переглянутої) 1936 року про мінімальний
вік для роботи в морі (993_133), Конвенції (переглянутої) 1937
року про мінімальний вік у промисловості (993_132), Конвенції
(переглянутої) 1937 року про мінімальний вік на непромислових
роботах (993_131), Конвенції 1959 року про мінімальний вік
рибалок (993_118) і Конвенції 1965 року про мінімальний вік
допуску до підземних робіт (993_061),

вважаючи, що настав час для розробки загального акта з цього
питання, який би поступово замінив усі акти, що існують і
застосовуються до обмежених економічних секторів, з метою
досягнення повної ліквідації дитячої праці,

вирішивши надати цим пропозиціям форми міжнародної конвенції,
ухвалює цього двадцять шостого дня червня місяця тисяча
дев'ятсот сімдесят третього року нижченаведену Конвенцію, яка може
називатися Конвенцією 1973 року про мінімальний вік:

Стаття 1

Кожний член Організації, для якого ця Конвенція є чинною,
зобов'язується здійснювати національну політику, що має на меті
забезпечення ефективної ліквідації дитячої праці й поступове
підвищення мінімального віку для прийому на роботу до рівня, який
відповідає найповнішому фізичному та розумовому розвиткові
підлітків.

Стаття 2

1. Кожний член Організації, який ратифікував цю Конвенцію,
вказує в заявлі, що додається до документа про ратифікацію,
мінімальний вік для прийому на роботу в межах своєї території, а
також на транспортних засобах, зареєстрованих на його території;
за умови дотримання положень статей 4-8 цієї Конвенції, жоден
підліток молодшого віку, ніж цей вік, не допускається до роботи за
найом або до іншої роботи за будь-якою професією.

2. Кожний член Організації, який ратифікував цю Конвенцію,
може надалі за допомогою додаткових заяв повідомляти Генерального
директора Міжнародного бюро праці про те, що він встановлює вищий
мінімальний вік, ніж той, що був встановлений раніше.

3. Мінімальний вік, що визначається на підставі параграфа 1
циєї статті, не повинен бути нижчим, ніж вік закінчення
обов'язкової шкільної освіти та, в будь-якому випадку, не може
бути нижчим ніж 15 років.

4. Незалежно від положень параграфа 3 цієї статті член
Організації, чия економіка і система освіти недостатньо розвинені,
може після консультацій із зацікавленими організаціями
роботодавців і працівників, де такі існують, спочатку встановити
вік у 14 років як мінімальний.

5. Кожний член Організації, який встановив вік у 14 років як
мінімальний відповідно до положень попереднього параграфа, включає
до своїх доповідей про виконання цієї Конвенції, що подаються
відповідно до статті 22 Статуту Міжнародної організації праці
(993_154), заяву про те:

- a) що причини, які обумовили таке рішення, не змінилися; або
- b) що він відмовляється від свого права скористатися
нижченаведеними положеннями, починаючи з певної дати.

Стаття 3

1. Мінімальний вік для прийому на будь-який вид роботи за

найомом або іншої роботи, яка за своїм характером або через умови, в яких вона здійснюється, може завдати шкоди здоров'ю, безпеці або моральності підлітка, не може бути нижчим ніж 18 років.

2. Види робіт за найомом або інші роботи, до яких застосовується параграф 1 цієї статті, визначаються національними законами або правилами або компетентними органами влади після консультацій з відповідними організаціями роботодавців і працівників, де такі існують.

3. Незважаючи на положення параграфа 1 цієї статті, національне законодавство або правила або компетентні органи влади можуть після консультації із зацікавленими організаціями роботодавців і працівників, де такі існують, дозволити роботу за найомом або інший вид роботи особам, віком не молодше ніж 16 років, за умови, що здоров'я, безпека і моральність цих підлітків повністю захищені і що ці підлітки отримали достатнє спеціальне навчання чи професійну підготовку у відповідній галузі діяльності.

Стаття 4

1. Комpetentnyj organ vladu u razi potrebi moze pisej posle konsul'tacij z videnijimi organizacijami robottodavciv i praciwnikiv, de takie isnuyut, viklyuchiti iz sfery zaistosuvannya ciieji Konvenciji obmежenij kategorij robot za najomom abo inshi rboti, shodo jkih vinnikayut osoblivie ta suttewi problemi, pov'yanie iz zaistosuvannya.

2. Kojnij chlen Organizacij, jkij ratifikuje cju Konvenciju, u svoej pershoj dopovid'i pro zaistosuvannya Konvenciji, shod podaetsya videnno do statti 22 Statutu Mjznarodnoj organizacij praci (993_154), pererahouje vsci kategorij, jki mogli bi budi viluchen'i videnno do paragrafa 1 ciieji statt'i, z posilanym na pričini takogo viluchennja, i v podal'shix dopovid'jach spovishaepro stan svogo zakonodawstva ta praktiki v zv'yazku z takimi viluchenimi kategorijami, a takoj pro te, jkoj miroj vже zaistosuvuyutsya abo planuyetsya zaistosuvati положення Konvenciji shodo takih kategorij.

3. Rбота за найомом або інша робота, що охоплюються статтею 3 ciieji Konvenciji, ne viklyuchaetsya iz sfery zaistosuvannya Konvenciji za ciuem statteyu.

Стаття 5

1. Chlen Organizacij, ekonomika ta admnistrativnyj apparat jkogo nedostatn'yo rozwineni, moze pisej posle konsul'tacij iz videnijimi organizacijami robottodavciv i praciwnikiv, de takie isnuyut, spochatku obmежiti sfery zaistosuvannya ciieji Konvenciji.

2. Kojnij chlen Organizacij, jkij zaistosuvue polozhenja paragrafa 1 ciieji statt'i, pererahouje v zayavi, shod dodaetsya do dokumenta pro ratifikaciju, ti galuzi ekonomichnoj dijalnosti abo ti tipi pidpriemstv, shodo jkih vin буде zaistosuvati положення ciieji Konvenciji.

3. Polozhenja Konvenciji zaistosuvuyutsya jak minimum do roboti v: shaxtah i kar'eraх; obrobniy promislovosti; budivnictvi; slujbach elektro-, gazo- ta vodopostachanija; sanitarno-technichniy slujbi; transporti, skladaх i slujbach zv'yazku, a takoj na plantacijah ta inix selskogoospodarskix pidpriemstvakh, jto viroblyayut produkciu головnim chinom dla komerciinalnih celей, ale viklyuchaeni siemeyni chi drabin gospodarstva, jto viroblyayut produkciu dla micscevoj vjikitku i reguljarno ne vikoristovuyut najmanix praciwnikiv.

4. Kojnij chlen Organizacij, jto obmежuje sfery zaistosuvannya ciieji Konvenciji videnno do polozhenj ciieji statt'i:

a) spovishaepo svoix dopovid'jach, shod podaetsya videnno do statti 22 Statutu Mjznarodnoj organizacij praci (993_154), pro zagalyjnyj stan sprav shodo roboti za najomom abo insho rboti pidlitkiv i ditej v galuzakh dijalnosti, viluchenih iz sfery zaistosuvannya ciieji Konvenciji, a takoj pro budj-akij progress, doсяgnutij na shlyahu do jkomojа ширшого zaistosuvannya polozhenj ciieji Konvenciji;

b) moze v budj-akij час oficijno rozshiriti sfery zaistosuvannya Konvenciji через zayvu pro ce, nadislanu Generальному direktorovui Mjznarodnoj buro praci.

Стаття 6

Ця Konvencija ne zaistosuvuyetsya do roboti, jto vikonuyetsya ditymi i pidlitkami v shkolakh zagal'nogo, profesiynogo chi tekhnichnogo nавchannya abo v inix uchbovix zakladaх, abo do roboti, jto vikonuyetsya osobami u vici zhonymenye 14 rokiv na pidpriemstvakh, jkjo takaya robota vikonuyetsya videnno do umov, vstanovlennykh kompetentnymi organami vladu posle konsul'tacij z videnijimi organizacijami robottodavciv i praciwnikiv, de takie

існують, і є невід'ємною частиною:

- а) курсу навчання або підготовки, за який основну відповідальність несуть школа чи установа професійної підготовки;
- б) схваленої компетентним органом влади програми професійної підготовки, що здійснюється в основному чи повністю на підприємстві;
- с) програми професійної орієнтації, спрямованої на полегшення вибору професії або типу професійної підготовки.

Стаття 7

1. Національним законодавством чи правилами може допускатися прийом на роботу за наймом або на іншу роботу осіб у віці від 13 до 15 років для легкої роботи, яка:

- а) не здається шкідливою для їхнього здоров'я або розвитку; і
- б) не перешкоджає відвіданню школи, їхній участі в затверджених компетентними органами влади програмах професійної орієнтації або підготовки або їхнім можливостям скористатися отриманим навчанням.

2. Національним законодавством чи правилами може також допускатися прийом на роботу за наймом або на іншу роботу осіб у віці до щонайменше 15 років, які ще не закінчили обов'язкової шкільної освіти, за умови виконання вимог пунктів а) і б) параграфа 1 цієї статті.

3. Комpetентний орган влади визначає ті галузі діяльності, де прийом на роботу за наймом або на іншу роботу може допускатися відповідно до параграфів 1 і 2 цієї статті, і встановлює тривалість робочого часу та умови, за яких може виконуватися така робота за наймом або інша робота.

4. Незалежно від положень параграфів 1 і 2 цієї статті, член Організації, який застосовує положення параграфа 4 статті 2, може на потрібний йому час замінити в параграфі 1 вік 12 і 14 років на вік 13 і 15 років, а в параграфі 2 цієї статті - вік 14 років на вік 15 років.

Стаття 8

1. Комpetентний орган влади після консультацій з відповідними організаціями роботодавців і працівників, де такі існують, може шляхом видачі дозволів робити в окремих випадках винятки із заборони приймати на роботу за наймом або на іншу роботу, передбаченої в статті 2 цієї Конвенції, для такої мети, як участь у художніх виступах.

2. Видані таким чином дозволи обмежують тривалість робочого часу і встановлюють умови, за яких може виконуватися робота за наймом або інша робота.

Стаття 9

1. Комpetентний орган влади вживає всіх необхідних заходів, серед них визначає відповідне покарання, для забезпечення ефективного впровадження в життя положень цієї Конвенції.

2. Національне законодавство чи правила чи компетентний орган влади визначає осіб, відповідальних за дотримання положень, що забезпечують виконання Конвенції.

3. Національне законодавство чи правила чи компетентний орган влади визначають реєстри чи інші документи, що повинні заповнюватися і подаватися роботодавцем; такі реєстри чи документи містять прізвище і вік або дату народження, належним чином засвідчені, якщо це можливо, осіб молодших ніж 18 років, які найняті роботодавцем і працюють на нього.

Стаття 10

1. На умовах, передбачених у цій статті, ця Конвенція переглядає Конвенцію 1919 року про мінімальний вік для прийому на роботу в промисловості (993_109), Конвенцію 1920 року про мінімальний вік для роботи в морі (993_008), Конвенцію 1921 року про мінімальний вік у сільському господарстві (993_142), Конвенцію 1921 року про мінімальний вік для вантажників вугілля та кочегарів на флоті (993_139), Конвенцію 1932 року про мінімальний вік на непромислових роботах (993_084), Конвенцію (переглянуту) 1936 року про мінімальний вік для роботи в морі (993_133), Конвенцію (переглянуту) 1937 року про мінімальний вік у промисловості (993_132), Конвенцію (переглянуту) 1937 року про мінімальний вік на непромислових роботах (993_131), Конвенцію 1959 року про мінімальний вік рибалок (993_118) і Конвенцію 1965 року про мінімальний вік допуску до підземних робіт (993_061).

2. Набуття чинності цією Конвенцією не спричинить закриття для ратифікації Конвенції 1965 року про мінімальний вік допуску

до підземних робіт (993_061).

3. Конвенція 1919 року про мінімальний вік для прийому на роботу в промисловості (993_109), Конвенція 1920 року про мінімальний вік для роботи в морі (993_008), Конвенція 1921 року про мінімальний вік у сільському господарстві (993_142) і Конвенція 1921 року про мінімальний вік для вантажників вугілля і кочегарів на флоті (993_139) будуть закриті для подальшої ратифікації, коли всі сторони цих Конвенцій погодяться із цим, ратифікувавши цю Конвенцію або заявивши про це Генеральному директорові Міжнародного бюро праці.

4. Коли зобов'язання за цією Конвенцією беруться:

а) членом Організації, який є стороною Конвенції (переглянутоє) 1937 року про мінімальний вік у промисловості (993_132), і якщо відповідно до статті 2 цієї Конвенції встановлюється мінімальний вік, не нижчий ніж 15 років, це автоматично спричинює негайну денонсацію Конвенції (переглянутої) 1937 року про мінімальний вік у промисловості;

б) щодо непромислових робіт, які визначені в Конвенції 1932 року про мініманий вік на непромислових роботах (993_084), членом Організації, який є стороною цієї Конвенції, то це автоматично спричинює негайну денонсацію Конвенції 1932 року про мініманий вік на непромислових роботах;

с) щодо непромислових робіт, які визначені в Конвенції (переглянутій) 1937 року про мінімальний вік на непромислових роботах (993_131), членом Організації, який є стороною цієї Конвенції, і якщо відповідно до статті 2 цієї Конвенції встановлюється мінімальний вік, не нижчий ніж 15 років, то це автоматично спричинює негайну денонсацію Конвенції (переглянутої) 1937 року про мінімальний вік на непромислових роботах;

д) щодо морської роботи членом Організації, який є стороною Конвенції (переглянутої) 1936 року про мінімальний вік для роботи на морі (993_133), і якщо відповідно до статті 2 цієї Конвенції встановлюється мінімальний вік, не нижчий ніж 15 років, або член Організації уточнює, що стаття 3 цієї Конвенції застосовується щодо морських робіт, то це автоматично спричинює негайну денонсацію Конвенції (переглянутої) 1936 року про мінімальний вік для роботи в морі;

е) щодо морського рибальства членом Організації, який є стороною Конвенції 1959 року про мінімальний вік рибалок (993_118), і якщо відповідно до статті 2 цієї Конвенції встановлюється мінімальний вік, не нижчий ніж 15 років, або член Організації уточнює, що стаття 3 цієї Конвенції застосовується щодо морського рибальства, то це автоматично спричинює негайну денонсацію Конвенції 1959 року про мінімальний вік рибалок;

ф) членом Організації, який є стороною Конвенції 1965 року про мінімальний вік допуску на підземні роботи (993_061), і якщо відповідно до статті 2 цієї Конвенції встановлюється мінімальний вік, не нижчий ніж мінімальний вік, встановлений відповідно до вищезгаданої Конвенції 1965 року, або член Організації уточнює, що цей вік застосовується у разі допуску на підземні роботи в шахтах згідно із статтею 3 цієї Конвенції, то це автоматично спричинює негайну денонсацію Конвенції 1965 року про мінімальний вік допуску до підземних робіт, якщо і коли ця Конвенція набуде чинності.

5. Взяття зобов'язань за цією Конвенцією:

а) спричинює денонсацію Конвенції 1919 року про мінімальний вік у промисловості (993_109) відповідно до статті 12 цієї Конвенції;

б) щодо роботи в морі, спричинює денонсацію Конвенції 1920 року про мінімальний вік для роботи в морі (993_008) відповідно до статті 10 цієї Конвенції і Конвенції 1921 року про мінімальний вік для вантажників вугілля і кочегарів на флоті (993_139) відповідно до статті 12 цієї Конвенції, якщо і коли ця Конвенція набуде чинності.

Стаття 11

Офіційні документи про ратифікацію цієї Конвенції надсилаються Генеральному директорові Міжнародного бюро праці для реєстрації.

Стаття 12

1. Ця Конвенція зв'язує тільки тих членів Міжнародної організації праці, чиї документи про ратифікацію зареєстровані Генеральним директором.

2. Вона набуває чинності через дванадцять місяців після того, як Генеральний директор зареєструє документи про ратифікацію двох членів Організації.

3. Надалі ця Конвенція набуває чинності щодо кожного члена

Організації через дванадцять місяців після дати реєстрації його документа про ратифікацію.

Стаття 13

1. Будь-який член Організації, який ратифікував цю Конвенцію, може після закінчення десятирічного періоду з моменту, коли вона початково набула чинності, денонсувати її актом про денонсацію, надісланим Генеральному директорові Міжнародного бюро праці та зареєстрованим ним. Денонсація набуває чинності через рік після реєстрації акта про денонсацію.

2. Кожний член Організації, що ратифікував цю Конвенцію, який протягом року після закінчення згаданого у попередньому параграфі десятирічного періоду не скористається своїм правом на денонсацію, передбаченим у цій статті, буде зв'язаний на наступний період тривалістю десять років і надалі зможе денонсувати цю Конвенцію після закінчення кожного десятирічного періоду в порядку, встановленому в цій статті.

Стаття 14

1. Генеральний директор Міжнародного бюро праці сповіщає всіх членів Міжнародної організації праці про реєстрацію всіх документів про ратифікацію та актів про денонсацію, отриманих ним від членів Організації.

2. Сповіщаючи членів Організації про реєстрацію отриманого ним другого документа про ратифікацію, Генеральний директор звертає їхню увагу на дату набуття чинності цією Конвенцією.

Стаття 15

Генеральний директор Міжнародного бюро праці надсилає Генеральному секретареві Організації Об'єднаних Націй для реєстрації відповідно до статті 102 Статуту Організації Об'єднаних Націй (995_010) повні відомості щодо всіх документів про ратифікацію та актів про денонсацію, зареєстрованих ним згідно з положеннями попередніх статей.

Стаття 16

Кожного разу, коли Адміністративна рада Міжнародного бюро праці вважає це за потрібне, вона подає Генеральній конференції доповідь про застосування цієї Конвенції і вирішує, чи слід вносити до порядку денної Конференції питання про її повний або частковий перегляд.

Стаття 17

1. Якщо Конференція ухвалить нову конвенцію, що повністю або частково переглядає цю Конвенцію, і якщо нова конвенція не передбачає іншого, то:

а) ратифікація будь-яким членом Організації нової, переглянутої конвенції спричинює автоматично, незалежно від положень статті 13, негайну денонсацію цієї Конвенції за умови, що нова, переглянута конвенція набула чинності;

б) починаючи від дати набуття чинності новою, переглянутою конвенцією, ця Конвенція закрита для ратифікації її членами Організації.

2. Ця Конвенція залишається в усякому разі чинною за формує та змістом щодо тих членів Організації, які її ратифікували, але не ратифікували нової, переглянутої конвенції.

Стаття 18

Англійський та французький тексти цієї Конвенції мають однакову силу.

Дата набуття чинності: 19 червня 1976 року.

Конвенції та рекомендації, ухвалені
Міжнародною організацією праці
1965-1999, Том II
Міжнародне бюро праці, Женева

Конвенция
о минимальном возрасте для приема на работу
N 138

Генеральная Конференция Международной Организации Труда,
созванная в Женеве Административным Советом Международного
Бюро Труда и собравшаяся 6 июня 1973 года на свою пятьдесят
восьмую сессию,
постановив принять ряд предложений о минимальном возрасте для
приема на работу, что является четвертым пунктом повестки дня
сессии,

принимая во внимание положения Конвенции 1919 о минимальном
возрасте в промышленности (993_109), Конвенции 1920 года о
минимальном возрасте для работы в море (993_008), Конвенции 1921
года о минимальном возрасте в сельском хозяйстве (993_142),
Конвенции 1921 года о минимальном возрасте для грузчиков угля и
кочегаров во флоте (993_139), Конвенция 1932 года о минимальном
возрасте на непромышленных работах (993_084), Конвенции (пересмотренной)
1936 года о минимальном возрасте для работы в
море (993_133), Конвенции (пересмотренной) 1937 года о
минимальном возрасте в промышленности (993_132), Конвенции (пересмотренной)
1937 года о минимальном возрасте на
непромышленных работах (993_131), Конвенции 1959 года о
минимальном возрасте рыбаков (993_118) и Конвенции 1965 года о
минимальном возрасте допуска на подземные работы (993_061),

считая, что настало время для разработки общего акта по этому
вопросу, который постепенно заменил бы существующие акты,
применимые к ограниченным экономическим секторам, с целью
достижения полного упразднения детского труда,

решив придать этим предложениям форму международной
конвенции, принимает сего двадцать шестого дня июня месяца тысяча
девятьсот семьдесят третьего года нижеследующую Конвенцию, которая
может именоваться Конвенцией 1973 года о минимальном возрасте:

Статья 1

Каждый Член Организации, для которого настоящая Конвенция
находится в силе, обязуется осуществлять национальную политику,
имеющую целью обеспечить эффективное упразднение детского труда и
постепенное повышение минимального возраста для приема на работу
до уровня, соответствующего наиболее полному физическому и
умственному развитию подростков.

Статья 2

1. Каждый Член Организации, ратифицирующий настоящую
Конвенцию, указывает в заявлении, прилагаемом к документу о
ратификации, минимальный возраст для приема на работу в пределах
своей территории и на транспортных средствах, зарегистрированных
на его территории; при условии соблюдения положений статей 4 - 8
настоящей Конвенции, ни один подросток моложе этого возраста не
допускается на работу по найму или на другую работу по любой
профессии.

2. Каждый Член Организации, ратифицировавший настоящую
Конвенцию может впоследствии, при помощи дополнительных заявлений,
уведомлять Генерального Директора Международного Бюро Труда о том,
что он устанавливает более высокий минимальный возраст, чем тот,
который был установлен ранее.

3. Минимальный возраст, определяемый на основе пункта 1
настоящей статьи, не должен быть ниже возраста окончания
обязательного школьного образования и, во всяком случае, не должен
быть ниже пятнадцати лет.

4. Независимо от положений параграфа 3 настоящей статьи, Член
Организации, чьи экономика и система образования недостаточно
развиты, может, после консультации с заинтересованными
организациями предпринимателей и трудящихся, где таковые
существуют, первоначально установить возраст в четырнадцать лет
как минимальный.

5. Каждый Член Организации, установивший возраст в
четырнадцать лет как минимальный в соответствии с положениями
предыдущего пункта, включает в свои отчеты о выполнении настоящей
Конвенции, представляемые согласно статье 22 Устава Международной
Организации Труда (993_154), заявление о том:

- a) что причины, вызвавшие такое решение, не изменились; или
- b) что он отказывается от своего права воспользоваться
нижеследующими положениями, начиная с определенной даты.

Статья 3

1. Минимальный возраст для приема на любой вид работы по
найму или другой работы, которая по своему характеру или в силу
обстоятельств, в которых она осуществляется, может нанести ущерб
здоровью, безопасности или нравственности подростка, не должен

быть ниже восемнадцати лет.

2. Те виды работы по найму или другой работы, к которой применяется пункт 1 настоящей статьи, определяются национальными законами или правилами, или компетентными органами власти после консультаций с соответствующими организациями предпринимателей и трудающихся, где таковые существуют.

3. Несмотря на положения пункта 1 настоящей статьи, национальное законодательство или правила или компетентные органы власти могут, после консультации с заинтересованными организациями предпринимателей и трудающихся, где таковые существуют, разрешать работу по найму или другой вид работы лиц в возрасте не моложе шестнадцати лет при условии, что здоровье, безопасность и нравственность этих подростков полностью защищены и что эти подростки получили достаточное специальное обучение или профессиональную подготовку по соответствующей отрасли деятельности.

Статья 4

1. По мере необходимости компетентный орган власти может, после консультаций с соответствующими организациями предпринимателей и трудающихся, где таковые существуют, исключить из сферы применения настоящей Конвенции ограниченные категории работы по найму или другой работы, в отношении которых возникают особые и существенные проблемы, связанные с применением.

2. Каждый Член Организации, ратифицирующий настоящую Конвенцию, в первом докладе о применении Конвенции, представляемом в соответствии со статьей 22 Устава Международной Организации Труда (993_154), перечисляет все категории, которые могли быть исключены в соответствии с пунктом 1 настоящей статьи, с указанием причин такого исключения, и в последующих докладах сообщает о положении своего законодательства и практики в связи с такими исключенными категориями и о том, в какой степени уже применяются или предполагается применять положения Конвенции в отношении таких категорий.

3. Работа по найму или другая работа, охватываемые статьей 3 настоящей Конвенции, не исключаются из сферы применения в силу настоящей статьи.

Статья 5

1. Член Организации, экономика и административный аппарат которого недостаточно развиты, может, после консультаций с соответствующими организациями предпринимателей и трудающихся, где таковые существуют, вначале ограничить сферу применения настоящей Конвенции.

2. Каждый Член Организации, который применяет положения пункта 1 настоящей статьи, перечисляет в заявлении, прилагаемом к документу о ратификации, те отрасли экономической деятельности или те типы предприятий, к которым он будет применять положения настоящей Конвенции.

3. Положения Конвенции применяются как минимум к работе в: шахтах и карьерах, обрабатывающей промышленности; строительстве; службах электро-, газо- и водоснабжения; санитарно-технической службе; транспорте, складах и службах связи; а также на плантациях и других сельскохозяйственных предприятиях, производящих продукцию главным образом для коммерческих целей, но исключая семейные или мелкие хозяйства, производящие продукцию для местного потребления и не использующие регулярно наемных трудающихся.

4. Каждый Член Организации, ограничивающий сферу применения настоящей Конвенции в соответствии с положениями данной статьи:

а) сообщает в своих докладах, представляемых в соответствии со статьей 22 Устава Международной Организации Труда (993_154), об общем положении в отношении работы по найму или другой работы подростков и детей в отраслях деятельности, исключенных из сферы применения настоящей Конвенции, и о любом прогрессе, осуществленном на пути к более широкому применению положений настоящей Конвенции;

б) может в любое время официально расширить сферу применения Конвенции через заявление об этом, направленное Генеральному Директору Международного Бюро Труда.

Статья 6

Настоящая Конвенция не применяется к работе, выполняемой детьми и подростками в школах общего, профессионального или технического обучения или других учебных заведениях, или к работе, выполняемой лицами в возрасте по крайней мере четырнадцати лет на предприятиях, если такая работа выполняется в соответствии с условиями, установленными компетентными органами власти, после

консультацій с соответствующими организациями предпринимателей и трудящихся, где таковые существуют, и являются неотъемлемой частью:

- а) курса обучения или подготовки, за которой основную ответственность несет школа или учреждение профессиональной подготовки;
- б) одобренной компетентным органом власти программы профессиональной подготовки, осуществляющей в основном или полностью на предприятии;
- с) программы профессиональной ориентации, направленной на облегчение выбора профессии или типа профессиональной подготовки.

Статья 7

1. Национальным законодательством или правилами может допускаться прием на работу по найму или на другую работу лиц в возрасте от тринадцати до пятнадцати лет для легкой работы, которая:

- а) не кажется вредной для их здоровья или развития; и
- б) не приносит ущерба посещаемости школы, их участию в утвержденных компетентными органами власти программах профессиональной ориентации или подготовки их или способности воспользоваться полученным обучением.

2. Национальным законодательством или правилами может также допускаться прием на работу по найму или другую работу лиц в возрасте по крайней мере пятнадцати лет, но еще не завершивших обязательного школьного образования, при условии соблюдения требований подпунктов а) и б) пункта 1 настоящей статьи.

3. Компетентный орган власти определяет те отрасли деятельности, в которых прием на работу по найму или на другую работу может допускаться в соответствии с пунктами 1 и 2 настоящей статьи, и устанавливает продолжительность рабочего времени и условия, в которых может выполняться такая работа по найму или другая работа.

4. Независимо от положений пунктов 1 и 2 настоящей статьи, Член Организации, применяющий положения пункта 4 статьи 2, может, на необходимый ему срок, заменить в пункте 1 возрасты двенадцать и четырнадцать лет на возрасты тринадцать и пятнадцать лет, а в пункте 2 настоящей статьи - возраст четырнадцать лет на возраст пятнадцать.

Статья 8

1. Компетентный орган власти, после консультаций с соответствующими организациями предпринимателей и трудящихся, где таковые существуют, может, путем выдачи разрешений, допускать в отдельных случаях исключения из запрещения приема на работу по найму или на другую работу, предусмотренного в статье 2 настоящей Конвенции, для таких целей, как участие в художественных выступлениях.

2. Выдаваемые таким образом разрешения ограничивают продолжительность рабочего времени и устанавливают условия, в которых может выполняться работа по найму или другая работа.

Статья 9

1. Компетентным органом власти принимаются все необходимые меры, в том числе определение соответствующих наказаний, для обеспечения эффективного проведения в жизнь положений настоящей Конвенции.

2. Национальным законодательством или правилам или компетентным органом власти определяются лица, ответственные за соблюдение положений, обеспечивающих выполнение Конвенции.

3. Национальным законодательством или правилами или компетентным органом власти определяются реестры или другие документы, которые должны вестись и предоставляться предпринимателем; такие реестры или документы указывают фамилии и возраст или дату рождения, должным образом удостоверенные, если это возможно, лиц моложе восемнадцати лет, нанятых предпринимателем или работающих на него.

Статья 10

1. На условиях предусмотренных в данной статье, настоящая Конвенция пересматривает Конвенцию 1919 года о минимальном возрасте в промышленности (993_109), Конвенцию 1920 года о минимальном возрасте для работы в море (993_008), Конвенцию 1921 года о минимальном возрасте в сельском хозяйстве (993_142), Конвенцию 1921 года о минимальном возрасте для грузчиков угля и

кочегаров во флоте (993_139), Конвенцию 1932 года о минимальном возрасте на непромышленных работах (993_084), Конвенцию (пересмотренную) 1936 года о минимальном возрасте для работы в море (993_133), Конвенцию (пересмотренную) 1937 года о минимальном возрасте в промышленности (993_132), Конвенцию (пересмотренную) 1937 года о минимальном возрасте на непромышленных работах (993_131), Конвенцию 1959 года о минимальном возрасте рыбаков (993_118) и Конвенцию 1965 года о минимальном возрасте допуска на подземные работы (993_061).

2. Вступление в силу настоящей Конвенции не приведет к закрытию для ратификации Конвенции 1965 года о минимальном возрасте допуска на подземные работы (993_061).

3. Конвенция 1919 года о минимальном возрасте в промышленности (993_109), Конвенция 1920 года о минимальном возрасте для работы в море (993_008), Конвенция 1921 года о минимальном возрасте в сельском хозяйстве (993_142) и Конвенция 1921 года о минимальном возрасте для грузчиков угля и кочегаров во флоте (993_139) будут закрыты для дальнейшей ратификации, когда все стороны этих Конвенций согласятся с этим, ратифицировав настоящую Конвенцию, или заявив об этом Генеральному Директору Международного Бюро Труда.

4. Когда обязательства настоящей Конвенции принимаются:

а) Членом Организации, являющимся стороной Конвенции (пересмотренной) 1937 года о минимальном возрасте в промышленности (993_132), и если в соответствии со статьей 2 настоящей Конвенции устанавливается минимальный возраст не ниже пятнадцати лет, это автоматически влечет за собой немедленную денонсацию Конвенции (пересмотренной) 1937 года о минимальном возрасте в промышленности;

б) в отношении непромышленных работ, определяемых Конвенцией 1932 года о минимальном возрасте на непромышленных работах (993_084), Членом Организации, являющимся стороной этой Конвенции, это автоматически влечет за собой немедленную денонсацию Конвенции 1932 года о минимальном возрасте на непромышленных работах;

с) в отношении непромышленных работ, определенных в Конвенции (пересмотренной) 1937 года о минимальном возрасте в непромышленных работах (993_131), Членом Организации, являющимся стороной этой Конвенции, и если в соответствии со статьей 2 настоящей Конвенции устанавливается минимальный возраст не ниже пятнадцати лет, это автоматически влечет за собой немедленную денонсацию Конвенции (пересмотренной) 1937 года о минимальном возрасте на непромышленных работах;

д) в отношении морской работы, Членом Организации, являющимся стороной Конвенции (пересмотренной) 1936 года о минимальном возрасте для работы в море (993_133), и если в соответствии со статьей 2 настоящей Конвенции устанавливается минимальный возраст не ниже пятнадцати лет, или Член Организации уточняет, что статья 3 настоящей Конвенции применяется в отношении морской работы, это автоматически влечет за собой немедленную денонсацию Конвенции (пересмотренной) 1936 года о минимальном возрасте для работы в море;

е) в отношении морского рыболовства, Членом Организации, являющимся стороной Конвенции 1959 года о минимальном возрасте рыбаков (993_118), и если в соответствии со статьей 2 настоящей Конвенции устанавливается минимальный возраст не ниже пятнадцати лет, или Член Организации уточняет, что статья 3 настоящей Конвенции применяется в отношении морского рыболовства, это автоматически влечет за собой немедленную денонсацию Конвенции 1959 года о минимальном возрасте рыбаков;

ф) Членом Организации, являющимся стороной Конвенции 1965 года о минимальном возрасте допуска на подземные работы (993_061), и если в соответствии со статьей 2 настоящей Конвенции устанавливается минимальный возраст не ниже минимального возраста, установленного в соответствии с вышеуказанный Конвенцией 1965 года, или Член Организации уточняет, что этот возраст применяется при допуске на подземные работы в шахтах в силу статьи 3 настоящей Конвенции, это автоматически влечет за собой немедленную денонсацию Конвенции 1965 года о минимальном возрасте допуска на подземные работы, если и когда настоящая Конвенция вступит в силу.

5. Принятие обязательств настоящей Конвенции:

а) влечет за собой денонсацию Конвенции 1919 года о минимальном возрасте в промышленности (993_109) в соответствии со статьей 12 этой Конвенции;

б) в отношении сельского хозяйства, влечет за собой денонсацию Конвенции 1921 года о минимальном возрасте в сельском хозяйстве (993_142) в соответствии со статьей 9 этой Конвенции;

с) в отношении работы в море, влечет за собой денонсацию Конвенции 1920 года о минимальном возрасте для работы в море

(993_008) в соответствии со статьей 10 этой Конвенции и Конвенции 1921 года о минимальном возрасте для грузчиков угля и кочегаров во флоте (993_139) в соответствии со статьей 12 этой Конвенции, если и когда настоящая Конвенция вступит в силу.

Статья 11

Официальные документы о ратификации настоящей Конвенции направляется Генеральному Директору Международного Бюро Труда для регистрации.

Статья 12

1. Настоящая Конвенция связывает только тех Членов Международной Организации Труда, чьи документы о ратификации зарегистрированы Генеральным Директором Организации.

2. Она вступает в силу через двенадцать месяцев после того, как Генеральный Директор зарегистрирует документы о ратификации двух Членов Организации.

3. Впоследствии настоящая Конвенция вступит в силу в отношении каждого Члена Организации через двенадцать месяцев после даты регистрации его документа о ратификации.

Статья 13

1. Любой Член Организации, ратифицировавший настоящую Конвенцию, может по истечении десятилетнего периода с момента ее первоначального вступления в силу денонсировать ее посредством акта о денонсации, направленного Генеральному Директору Международного Бюро Труда и зарегистрированного им. Денонсация вступает в силу через год после регистрации акта о денонсации.

2. Каждый Член Организации, ратифицировавший настоящую Конвенцию, который в годичный срок по истечении упомянутого в предыдущем пункте десятилетнего периода не воспользуется своим правом на денонсацию, предусмотренным в настоящей статье, будет связан на следующий период в десять лет и впоследствии сможет денонсировать настоящую Конвенцию по истечении каждого десятилетнего периода в порядке, установленном в настоящей статье.

Статья 14

1. Генеральный Директор Международного Бюро Труда извещает всех Членов Международной Организации Труда о регистрации всех документов о ратификации и актов о денонсации, полученных им от Членов Организации.

2. Извещая Членов Организации о регистрации полученного им второго документа о ратификации, Генеральный Директор обращает внимание на дату вступления настоящей Конвенции в силу.

Статья 15

Генеральный Директор Международного Бюро Труда направляет Генеральному Секретарю Организации Объединенных Наций для регистрации в соответствии со статьей 102 Устава Организации Объединенных Наций (995_010) полные сведения относительно всех документов о ратификации и актов о денонсации, зарегистрированных им в соответствии с положениями предыдущих статей.

Статья 16

Каждый раз, когда Административный Совет Международного Бюро Труда считает это необходимым, он представляет Генеральной Конференции доклад о применении настоящей Конвенции и решает, следует ли включить в повестку дня Конференции вопрос о ее полном или частичном пересмотре.

Статья 17

1. В случае, если Конференция примет новую конвенцию, полностью или частично пересматривающую настоящую Конвенцию, и если в новой конвенции не предусмотрено обратное, то:

а) ратификация каким-либо Членом Организации новой, пересматривающей конвенции влечет за собой автоматически, независимо от положений статьи 13, немедленную денонсацию настоящей Конвенции при условии, что новая, пересматривающая конвенция вступила в силу;

б) начиная с даты вступления в силу новой, пересматривающей конвенции настоящая Конвенция закрыта для ратификации ее Членом Организации.

2. Настоящая Конвенция остается во всяком случае в силе по

форме и содержанию в отношении тех членов Организации, которые ратифицировали ее, но не ратифицировали новую, пересматривающую конвенцию.

Статья 18

Английский и французский тексты настоящей Конвенции имеют одинаковую силу.

"Конвенции и рекомендации, принятые МКТ с 1967 года"
Женева, 1983 год.

